

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

Борисова Л. Є.

к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Лисенко К. А.

Студентка 1 курсу магістратури,

напряму підготовки «Фінанси, банківська справа та страхування»

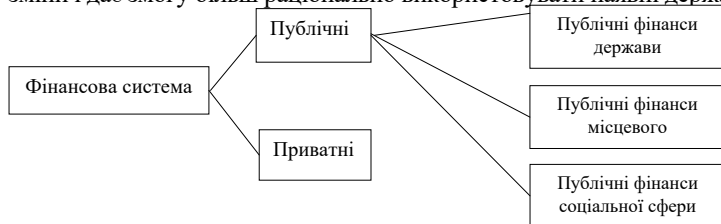
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Розвиток публічних фінансів, центральною ланкою котрих є державний бюджет, належать до ключових складових економічного зростання нашої країни та потребують сучасних підходів до управління ним. Потреба в ефективному управлінні фінансами, в створенні державної стратегії соціально-економічного розвитку, що будуть враховувати національні та регіональні інтереси, в збалансованій системі публічних фінансів створюють умови для перетворень в країні, що сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності української економіки, її розвитку та модернізації. Але на цьому шляху стоять перешкоди, які пов'язані з наслідками економічної кризи, високим рівнем державного боргу та макрофінансовою нестабільністю. Необхідною умовою недопущення цих перешкод повинна стати ефективна система управління та контролю ресурсів публічних фінансів.

Склад публічних фінансів визначається у Законі України «Про відкритість використання публічних коштів», згідно з яким до публічних коштів належать: кошти державного бюджету України та місцевих бюджетів, кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії, кошти Національного банку України та інших державних банків, державних цільових коштів, Пенсійного фонду та фондів загальнообов'язкового соціального страхування, а також кошти суб'єктів господарювання державної та комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності [1] (рис.1.).

Надмірна централізація призводить до негативних наслідків, оскільки не забезпечується ефективний розподіл між галузями й сферами економіки та їх ефективне використання. Та оптимізація структури видатків зумовлює позитивні зміни і дає змогу більш раціонально використовувати наявні державні фінанси.

Рис. 1. Основні елементи фінансової системи країни

Джерело: складено автором на основі [3]

У 2016 році Кабінетом Міністрів України (КМУ) було затверджено Стратегію реформи державного управління яка включає в себе управління державними фінансами. Урядом країни було створено Координаційну раду з питань реформування державного управління, яка є тимчасовим консультативно-дорадчим органом КМУ, створеним з метою забезпечення координації заходів щодо розробки проекту та реалізації Стратегії реформування державного управління на 2016-2020 роки.

Але багато вітчизняних дослідників вважають, що ключовою проблемою управління державними фінансами в Україні є їх неефективне використання. Основними ознаками останнього є [2]:

- придбання необхідних товарно-матеріальних цінностей за цінами, які перевищують чинні в регіоні ідентичні товари на час здійснення господарської операції;

- придбання товарно-матеріальних цінностей, які не можуть бути використанні на заплановані цілі через придбання їх у такій кількості, що перевищує потреби й нормативні запаси;
- попередня оплата необхідних товарів, що спричинила дебіторську заборгованість на тривалий строк;
- капітальні вкладення у програми і проекти, які не реалізовані і припинені через втрату актуальності чи недостатнє фінансування;
- утримання основних засобів, які не використовуються або використовуються незначною мірою.

Низький рівень інформатизації та автоматизації системи управління державними фінансами є потребує впровадження автоматизованих систем особливо в системі публічних фінансів. Така інформатизація має об'єднати в собі всі існуючі інформаційні засоби забезпечення управління публічними фінансами [4]. З метою комплексної автоматизації функцій системи управління публічними фінансами варто взяти за основу передовий досвід зарубіжних країн, де така система вже давно існує в умовах єдиного інформаційного простору для органів, що забезпечують управління публічними фінансами.

Під цим єдиним простором треба розуміти сукупність баз даних, технологій та використання інформаційно-телекомунікаційних систем, що працюють на основі єдиних принципів і правил, що забезпечують інформаційну взаємодію системи органів управління публічними фінансами та громадян.

Література:

1. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від 11.02.2015 р. № 183–VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua> (дата звернення 16.11.2018)
2. Звіти Рахункової палати України URL: <http://www.ac-rada.gov.ua> (дата звернення 17.11.2018)
3. Тищенко О.В. Світовий досвід використання єдиного інформаційного простору в системах управління державними фінансами та перспективи його застосування для України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення 17.11.2018)
4. Удосконалення управління державними фінансами та реформування податкової системи України / За ред. Т. І. Єфименко. – К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2015. – 446 с.